

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Qu[æ]estio Quas pœnas juxta leges incurrant Hæretici.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

aliquod scandalum generet, in illis circumstan-
tiis actio illa erit Catholico illicita.

De cetero, Quid dicendum de Nuptiis quæ
in partibus hæreticorum sine Parocho & testi-
bus contrahuntur, resoluitur supra part. 3.
tract. 4. cap. 8. §. 4. de Matrimonio, in fine.

QUÆSTIO XXXIII.

Quas Pœnas juxta Leges incurrant Hære-
tici!

Respondeo, Quoad pœnas Temporales, pri-
mò, decernitur illis pœna mortis legibus Impe-
ratorum, lege, *Quicumque, & Vbiicumque*,
Cod. de Hæreticis. Quod confirmatur jure Ca-
nonico Cap. *Ad abolendam*, cap. *Excommunicatus*
1. de hæreticis. 2. Eo ipso quo exterius hære-
sim produnt, amittunt dominium bonorum
suorum cap. *cum Secundum leges*, eodem tit. in 6.
Retinent tamen possessionem, & quasi usum fru-
ctum, Quare etsi non possint ea alienare, non
tenentur tamen sponte ea ad fiscum deferre.
Contractus tamen cum iis in hisce Regio-
nibus validos reddit Principum benigna permis-
sio, 3. Fiunt incapaces publici officii obtinen-
di, cap. *quicumque §. hæretici*, tit. eodem in 6.
4. Dicuntur privati jurisdictione temporali,
cap. *absoluto*, eodem tit. subditi absoluti à de-
bito fidelitatis &c. scil. per istam legem.

Quoad pœnas Spirituales, primò, excom-
municantur Cap. *ad abolendam*, & in Bullâ cæ-
næ, quâ etiam comprehenduntur eorum recep-
tatores, & fautores, scilicet in negotio hære-
sis, ut si quis eos defendat, vel abdat, dum
propter hæresim quæruntur ab Inquisitoribus,
etsi non ideo receperint quia sunt hæretici, ut

notat Tolerus. Aliàs licitum est iis favere, quia
 v. g. sunt consanguinei. Eâdem Bullâ ligantur
 credentes hæreticorum, quales sunt qui dicunt
 se credere quod credit alius apertè hæreticus,
 licet nullum fidei articulum determinatè discre-
 dant. 2. Fiunt Irregulares, Cap. *Saluberrimum*,
 causa 1. q. 7. Cap. *quicumque*. Cap. *statu-
 tum*. 2. eodem titulo in 6. ubi declarantur Ir-
 regulares etiam filii, & nepotes usque ad se-
 cundum gradum in linea paterna, in linea ve-
 rò materna tantum filii; quod tamen intelli-
 gendum est de filiis natis post hæresim, & quo-
 rum Parentes in hæresi decesserint. 3. Privan-
 tur Ecclesiasticâ sepulturâ cap. *illo*, *quicumque*.
 uti & eorum credentes, fautores &c. Quare
 duplici causâ non licet hæreticos sic sepelire,
 & quia sunt hæretici, & quia excommunica-
 ti. 4. Nullos actus ordinis licitè exercent,
 quia excommunicati. Dixi, licitè, quia pos-
 sunt validè in quibus non est opus jurisdictione,
 quare validè conferunt Sacramenta, & Episco-
 pus hæreticus validè ordinat, sicut & retinet
 Characterem. Addidi, in quibus non est opus
 jurisdictione, quia hoc ipso quo fiunt hæretici,
 desinunt esse Ecclesiæ membra & capita, ac
 consequenter amittunt Caput, seu Pastorum
 jurisdictionem potestatem; quamdiu tamen reti-
 nent titulum coloratum, eorum defectum sup-
 plet Ecclesia, ut alibi diximus. 5. Sunt inha-
 biles ad omnia beneficia, cap. *illo*, *quicumque*.
 6. Privantur dignitatibus, honoribus, benefi-
 ciis, & officiis, cap. *ut commissi*, eodem titu-
 lo. Probabile tamen est hanc pœnam non esse
 sententiæ latæ, sed ferendæ, ut indicatur cap.
ut commissi. 7. Fiunt infames, cap. *Excommu-
 nicamus*. r. §. Atque hæc tria valent quoque
 de

de eorum fautoribus, credentibus &c. Ultimò adde, easdem pœnas infligi Apostatis, à fide scilicet, qui simpliciter dicuntur Apostatae, non ab Ordine, aut Religione. Idem dicendum de eorum fautoribus &c. cap. *contra Christianos*, Eodem titulo in 6. & cap. *ad abolendam* citato, & Bullâ Cœnæ.

Nota tamen primò, cum communiori sententia contra Cajetanum, has pœnas non incurri ab eo qui cum gravi peccato hæresim exterius simulat, nisi etiam interius in animo, & intellectu hæresi assentiatur. Quia talis propriè & simpliciter non est hæreticus, adeoque legibus pœnam infligentibus comprehendi non videtur, quia illæ sunt strictè interpretandæ, quamvis ille in foro externo hæreticus esse præsumeretur.

Nota secundò, Non sufficere hæresim merè internam, ut pœnæ illæ incurrantur, nisi hæresis interna aliquo signo externo prodatur. Est hæc communior sententia Theologorum: quia censent Ecclesiam saltem jam non intendere pœnas illas tanto rigore ad illos extendere qui formalis hæresis sufficiens signum non ediderunt, nec pertinaciam suam exterius aliis manifestarunt.

Multò minus formaliter hæretici sunt, & pœnis dictis obnoxii, qui ab infantia in erroribus adolefcunt, & vix tenuem percipiunt veræ Ecclesiæ notitiam, quæ possit illis scrupulum injicere; quales de facto plurimos reperiri, & pœnas hæreticorum non incurrere, probat solidè P. Ant. Terillus, contra Celladeum, part. 2. pag. 243. Hujus Authoris Opus, communi judicio sanè accuratissimum, nimis iniquè tractat recens Scriptor *Jacobus à S. Dominico* pag. 159. asserens